ශ්‍රී ලංකාවේ සත්ත්ව හා ශාක කොටස් නීති විරෝධී ලෙස ආනයනය හා අපනයනය කිරීම පිළිබඳ අපරාධ විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක්

තුයිය ගම්හේවා අජිත් දුමින්ත

අපරාධ විද්‍යාව පිළිබඳ උපදිෂ්ට ශාස්ත්‍රපති උපාධිය සඳහා ඉදිරිපත් කරනු ලබන පර්යේෂණ නිබන්ධය

ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයේ පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යයන පීඨයේ ශාස්ත්‍රපති උපාධි පරීක්ෂණය සඳහා ඉදිරිපත් කරනු ලබන පර්යේෂණ නිබන්ධය

ශ්‍රී ලංකාවේ සත්ත්ව හා ශාක කොටස් නීති විරෝධී

ලෙස ආනයනය හා අපනයනය කිරීම පිළිබඳ අපරාධ විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක්

තුයිය ගම්හේවා අජිත් දුමින්ත

ශාස්ත්‍රපති
2018

<u>පටුන</u>

පළමුවන

පරිච්ඡේදය..**1**

හැඳින්වීම..**1**

1.1 නීති විරෝධී ලෙස ශාක හා සත්ත්ව කොටස් අපනයනය හා ආනයනය......................**1**

1.2 පර්යේෂණයේ කාලීන වැදගත්කම..**4**

1.3 ශාස්ත්‍රීය වැදගත්කම...**6**

1:4 ප්‍රායෝගික වැදගත්කම..**7**

1:5 පර්යේෂණ ගැටලුව...**8**

1:6 පර්යේෂණයේ පරමාර්ථ **10**

දෙවන පරිච්ඡේදය...**11**

සාහිත්‍ය විමර්ශනය...**11**

2:1 අපරාධ පිළිබඳ නෛතික විග්‍රහය..**11**

2:2 පරිසරයට එරෙහි අපරාධ සහ අපරාධ වර්ග..**14**

2:3 අපරාධ වර්ගීකරණය...**18**

2:4 සංවිධානාත්මක අපරාධ (Organized Crime)..**20**

2:5 සමාජ විද්‍යාත්මක හා අපරාධ විද්‍යාත්මක දෘෂ්ටිකෝණය හා අපරාධ......................**21**

2:6 18 වන සියවසේ අපරාධ යුක්තිය හා අපරාධ..23

2:7 සංස්කෘතිමය අරමුණු හා වනජීවී අපරාධ...24

2:8 වනජීවි අපරාධවල ඓතිහාසික විකාශය..27

2.9 මුතු වෙළදාම...28

2.10 ඇතුන් වෙළදාම...29

2.11 ආනයන වෙළදාම...30

2.12 යටත් විජිත යුගයේ තත්වය...31

2:13 වනජීවි අපරාධ හා ශ්‍රී ලංකාවේ තත්ත්වය..34

2:14 1996 අංක 2 දරන ධීවර සහ ජලජ සම්පත් පනත 36

2:15 වැරදි සහ දණ්ඩන...37

2:16 2009 අංක 22 දරණ වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක (සංශෝධන) ආඥාපනත.....38

2:17 ගෝලීය ප්‍රවණතා හා වනජීවි අපරාධ..50

2:18 ගෝලීය වශයෙන් හා දේශීය වශයෙන් කරන ලද අධ්‍යයනයන් හදුනාගැනීම..............53

2:19 සයිටීස් සම්මුතිය හා ශ්‍රී ලංකාව බලාත්මක වීම..**56**

තුන්වන පරිච්ඡේදය...**58**

ක්‍රමවේදය..**58**

3:1 පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය...**58**

3:2 අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රය...**60**

3.3 නියැදිය **60**

3:4 ප්‍රාථමික මූලාශ්‍ර..**61**

3:5 ද්විතීය මූලාශ්‍ර...**62**

3:6 සම්මුඛ සාකච්ඡා ක්‍රමය...**63**

3:7 ප්‍රත්‍යෝක්ෂ අධ්‍යයන ක්‍රමය...**63**

3:8 දත්ත සකස් කිරීම හා විශ්ලේෂණය..**63**

3:9 පර්යේෂණ සීමා **63**

හතරවන පරිච්ඡේදය...**65**

පර්යේෂණයේ ප්‍රතිඵල...**65**

4:1 නීති විරෝධී ලෙස අපනයනය කරන ද්‍රව්‍ය..**65**

4:2 2017 වසරේදී නීති විරෝධී ලෙස සත්ව කොටස් අපනයනය හා ආනයනය.................**75**

4:3 ඉහත ද්‍රව්‍ය ජාවාරම් කිරීමෙන් උල්ලංඝනය කර ඇති අණපනත්................................**79**

4:4 නීති උල්ලංඝනය කළ අපරාධකරුවන් හා වැරදිවල

ස්වභාවය...................................**81**

4:5 පවත්නා වෙළඳපල ස්වභාවය..**83**

4:6 සංක්‍රමණික වෙළඳපළ

ස්වභාවය..**85**

4:7 මෙම අපරාධය කෙරෙහි ගෝලීය ප්‍රවණතාවේ

බලපෑම...**86**

4:8 ජාත්‍යන්තර සම්මුතීන් හා ඒවා

උල්ලංඝනය..**87**

4:9 ජාවාරමෙන් ඇතිවන බලපෑම...**90**

4:10 ආර්ථිකයට සිදු වන හානිය...**91**

4:11 මෙම අපරාධයන් පාලනය කිරීම සඳහා ගෙන ඇති

ක්‍රියාමාර්ග....................................**92** 4:11:1 ශ්‍රී ලංකා රේගුවේ

භූමිකාව..**92**

4:11:2 රාජ්‍ය ආදායම සංරක්ෂණය කිරීම

යටතේ,...**92**

4:11:3 රේගු නීතිය බලාත්මක කරන ආයතනයක් ලෙස

....**93**

4:11:4 මේවායින් මෙම පර්යේෂණය සඳහා වැදගත්ම කාර්ය භාරයක් ලෙස හඳුනා ගත
හැකි වන්නේ...**93**

4:12 2017 වසරේ අත් අඩංගුවට ගැනීම් දත්ත

විශ්ලේෂණය..**100**

4:13 පර්යේෂණයේ ප්‍රශ්නාවලිය මගින් ලබාගත් දත්ත විශ්ලේෂණය................................**102**

4:14 දත්ත දායකයන් විසින් කරන ලද වැටලීම්..**103**

4.15 අත්අඩංගුවට ගන්නා ලද නඩු භාණ්ඩ නිත්‍යානුකූලව අපහරණය කිරීම පිළිබඳ තත්වය..**106**

පස්වන පරිච්ඡේදය...**109**

නිගමන හා යෝජනා..**109**

5:1 නිගමන **109**

යෝජනා..**114**

5:2 ශ්‍රී ලංකා රේගුවේ කළ යුතු වෙනස්කම්...**114**

5:3 සෙසු කාර්ය මණ්ඩලවල කළ යුතු වෙනස්කම්...**115**

5:4 අනෙකුත් යෝජනා...**116**

පර්යේෂකයාගේ සටහන

මෙම ස්වාධීන පර්යේෂණ නිබන්ධය මහාචාර්ය ඩබ්ලිව්.එම්.ධනපාල මහතාගේ අධීක්ෂණය යටතේ මා විසින් ම සම්පාදනය කළ බවත්, වෙනත් අයෙකුගේ කෘතියකින් උපුටා නොගත් බවත්, මෙහි ඇතුළත් කරුණු මීට පෙර මා විසින් හෝ වෙනත් අයෙකු විසින් හෝ කිසිදු විශ්ව විද්‍යාලයක පශ්චාත් උපාධි පර්යේෂණයක් සඳහා ඉදිරිපත් කොට නැති බවත් මෙයින් සහතික කරමි.

පර්යේෂක

උපදේශකවරයාගේ සටහන

ශ්‍රී ලංකා සත්ව හා ශාක කොටස් නීති විරෝධී ලෙස ආනයනය හා අපනයනය කිරීම පිළිබඳ අපරාධ විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක් යන මාතෘකාව යටතේ විශේෂ අවධානයක් යොමු කොට, අපරාධ විද්‍යාව පිළිබඳව අපරාධ විද්‍යාත්මකව අධ්‍යයනය කරමින් එහි අරමුණු හා කාර්ය සාඵල්‍යත්වය පිළිබිඹු කර සිදු කරන ලද මෙම ස්වාධීන පර්යේෂණ නිබන්ධය මාගේ උපදෙස් පරිදි පර්යේෂකයා විසින් සම්පාදනය කළ බව මෙයින් සහතික වෙමි.

උපදේශක

මහාචාර්ය ඩබ්ලිව්.එම්.ධනපාල

ශ්‍රී ලංකාවේ සත්ත්ව හා ශාක කොටස් නීති විරෝධී ලෙස ආනයනය හා අපනයනය කිරීම පිළිබඳ අපරාධ විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක්

සංක්ෂිප්තය

තුයියගම්හේවා අජිත් දුමින්ත

ශ්‍රී ලංකාවේ වන සතුන් හා ශාක ද ඒවායේ කොටස් ද නීති විරෝධී ලෙස අපනයනය කිරීම සහ ආනයනය කිරීම පිළිබඳ විමසුමට ලක් කිරීමක් මෙම නිබන්ධය තුළින් සිදු කර ඇත. මෙහිදී මෙම අපරාධ සම්බන්ධයෙන් හා ඒ පිළිබඳ අපරාධ විද්‍යාත්මක න්‍යායන් ඔස්සේ කරුණු ඉදිරිපත් කරමින් අපරාධ පිළිබඳ වර්ගීකරණයක් ද දක්වාලමින් පරිසරයට එරෙහි අපරාධ පිළිබඳ හඳුන්වාදීමක් ද සිදු කර ඇත.

වන සත්ත්ව අපරාධවල ඓතිහාසික විකාශනය හා එහි වර්තමාන තත්වය පිළිබඳ තොරතුරු ඉදිරිපත් කර ඇත. මෙම අපරාධ සම්බන්ධයෙන් සිදු වන්නා වූ ගෝලීය බලපෑම් හා වෙළඳපොළ හැසිරීම පිළිබඳව විමර්ශනයක් ද සිදු කර ඇත. ශ්‍රී ලංකාවට ආනයනය කරන හා අපනයනය කරන භාණ්ඩ පරීක්ෂා කරන ස්ථාන වශයෙන් පවතින්නා වූ කටුනායක ජාත්‍යන්තර ගුවන් තොටුපොළ, වරායවල් හා සෙසු භාණ්ඩ පරීක්ෂා කරන ස්ථාන පරීක්ෂණ ප්‍රදේශ ලෙස තෝරා ගෙන ඇත.

මෙම ස්ථානවල භාණ්ඩ පරීක්ෂා කරන හා නීති විරෝධී භාණ්ඩ අත්අඩංගුවට ගන්නා ප්‍රධාන රාජ්‍ය ආයතනය වන ශ්‍රී ලංකා රේගුව සතු දත්ත මෙම පර්යේෂණය සඳහා යොදා ගෙන ඇත. ශ්‍රී ලංකා රේගුවේ අහඹු ලෙස තෝරා ගත් නිළධාරීන්ගෙන් සමන්විත නියැදියකට ප්‍රශ්නාවලියක් ලබා දීමෙන් තොරතුරු හා දත්ත රැස් කර ගෙන ඇත. තව ද ශ්‍රී ලංකා රේගුවේ ප්‍රවීණ නිළධාරීන් ගෙන් මෙන්ම පරිසර නීතිවේදීන්ගෙන් ද සම්මුඛ සාකච්ඡා ක්‍රමය යොදා ගනිමින් තවදුරටත් තොරතුරු හා දත්ත ලබා ගෙන ඇත.

පර්යේෂකයා ද සිද්ධි අධ්‍යනයක් සිදු කර ඇති අතර ඒ ඔස්සේ ලබා ගත් තොරතුරු ද ඉහත ක්‍රම හා දත්තවලින් ලබා ගත් තොරතුරු ද විශ්ලේෂණය කරමින් නිගමනයන්ට එළඹීම මෙම නිබන්ධනය තුළින් සිදු කර ඇත.

1992 වසරේ සිට 2017 වසරේ දෙසැම්බර් 31 දක්වා ශ්‍රී ලංකා රේගු දෙපාර්තමේන්තුව සතු දත්ත ලබා ගනිමින් මෙම නීති විරෝධී ද්‍රව්‍ය සහ සතුන් පිළිබඳ සංඛ්‍යාත්මක කරුණු ඉදිරිපත් කර ඇත.

ඉහත ක්‍රමවලින් ලබා ගත් තොරතුරු විශ්ලේෂණය කරමින් මෙම අපරාධයේ ස්වභාවය, සම්බන්ධ වූ පුද්ගලයන් හා ක්‍රමවේදය හඳුනාගෙන ඇති අතර

මෙම අපරාධය වලක්වා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් වූ දත්ත විශ්ලේෂණයක් සිදු කර ඇත.

මෙම අපරාධය අවම කර ගැනීම සඳහා නිගමන හා යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීම නිබන්ධයේ ප්‍රමුඛ අභාලාෂය විය.

සංක්ෂේපරූප

CITES - Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora

IWT – Illegal Wildlife Trade

IATA – International Air Transport Association

UNO – United Nations Organization

WCO – World Customs Organization

UNODC – United Nations Office on Drugs and Crime

DDC – Deputy Director of Customs

SC – Superintendent of Customs

DSC – Deputy Superintendent of Customs

ASC – Assistant Superintendent of Customs